

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. ve věci

žalobce: L. H.
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky,
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2020, č.j. OAM-260/ZA-ZA11-D02-2020

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2020, č.j. OAM-260/ZA-ZA11-D02-2020
se zrušuje a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2020, č.j. OAM-260/ZA-ZA11-D02-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Nařízení Dublin III“), je Francouzská republika. Žádost o udělení mezinárodní ochrany je tak nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

II. Napadené rozhodnutí

2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce v průběhu správního řízení sdělil v rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany následující skutečnosti.
3. Žalobce v minulosti pobýval na území ČR na základě dlouhodobého povolení k pobytu, jehož platnost skončila v roce 2012, dříve zde podnikal a měl obchod v Praze, který však v roce 2008 vyhořel. V roce 2015 si vyřídil francouzské vízum, na něž cestoval mezi Evropou a svou vlastí, neboť to pro něj bylo výhodnější, než české vízum. V ČR má spoustu přátel, ale žádné příbuzné.
4. Žalovaný zjistil z cestovního dokladu ČLR platného do dne 8. 9. 2025, že žalobci bylo dne 7. 10. 2015 vydáno schengenské vízum Francouzskou republikou s platností ode dne 7. 10. 2015 do dne 6. 10. 2020 s počtem 90 dnů pobytu s vícenásobným vstupem. Jeho posledním vstupem na území ČR je podle cestovního dokladu den 30. 8. 2019. V době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR vízum tudíž bylo ještě ve lhůtě 6 měsíců po ukončení platnosti povolení pobývat na území. Dále uvedl, že Francouzská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III.
5. Při posouzení otázky systematických nedostatků žalovaný vycházel zejm. z Informace OAMP Francie ze dne 29. 11. 2019. Žalovaný ohledně této otázky uzavřel, že Francouzská republika netrpí tzv. systémovými nedostatky a její azylový systém je plně koherentní se systémem ČR a s normami EU. Podle přesvědčení žalovaného nehrozí žalobci ve Francii nelidské či ponižující zacházení.
6. Dále žalovaný hodnotil, zda je na místě aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, podle něhož může dojít k převzetí příslušnosti členským státem. K tomu žalovaný uvedl, že žalobce nemá na území ČR žádné rodinné vazby a nevyjádřil žádné konkrétní námitky proti azylovému systému ve Francouzské republice. Žalobce má v ČR pouze přátele a není nijak závislou osobou. Žalovaný uvedl, že se žalobce cítí zdrav. Kromě toho poukázal na to, že ve Francii žije početná čínská komunita, a tudíž jeho výhrady vůči nutnosti naučit se francouzský jazyk nejsou důvodné. Samotné podnikání v ČR není důvodem pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, přičemž navíc

žalobce nebyl podle svého víza oprávněn v ČR podnikat. Žalovaný proto nenašel důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III.

III. Žaloba

7. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce především uvedl, že jako účastník řízení byl zkrácen na svých právech. V první řadě namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost jeho předání do Francie s ohledem na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s čl. 17 téhož Nařízení. Konkrétně toto pochybení spatřuje v tom, že se žalovaný měl zabývat tím, zda přemístění žalobce do určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků v azylovém řízení a podmínkách přijímání žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU (viz k tomu zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27 a dále také usnesení ze dne 7. 5. 2015, č. j. 9 Azs 29/2015-19).
8. Posouzení systematických nedostatků obsažené v napadeném rozhodnutí není dostatečné. Žalovaný totiž pouze obecně konstatuje, že neexistuje žádné rozhodnutí vydané na úrovni EU nebo ze strany Soudního dvora EU či ESLP či UNHCR, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky ve Francii. Podle judikatury je však domněnka, že státy SEAS dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu, vyvratitelná. Posouzení žalovaného je zcela obecné a typizované, přičemž žalovaný rezignoval na individuální posouzení. Neexistence rozhodnutí deklarujícího systematické nedostatky ve Francii neznamená, že správní orgán může rezignovat na posouzení aktuální situace ve Francii. Za tím účelem si měl žalovaný opatřit přesné a aktuální informace. Proto je napadené rozhodnutí v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
9. Domněnka, že členské státy EU participují na dublinském systému, je vyvratitelná. Povinností předávajícího státu je provést důkladné a individuální posouzení situace dotčené osoby (viz rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Tarakhel proti Švýcarsku, stížnost č. 29217/12, bod 104).
10. Skutečnost, že ve Francii ročně požádají o mezinárodní ochranu desetitisíce uprchlíků, spíše nasvědčuje přetížení tamního azylového systému a naopak vzbuzuje obavy o dostatečně rychlé posuzování těchto žádostí, přičemž žalobce v tomto ohledu poukázal na ustanovení čl. 12 odst. 1 písm. e) procedurální směrnice. Přetížení azylového systému vede mj. k neschopnosti francouzských orgánů zajistit ubytování všem žadatelům o mezinárodní ochranu, což ukazují i aktuálně dostupné zprávy.
11. Konkrétně žalobce poukázal na zprávu AIDA z března 2019 (Country Report: France, Update March 2019, dostupná na internetu), kde je poukázáno na problémy, s nimiž se potýkají osoby navracené do Francie na základě dublinského nařízení. Spočívají především v nutnosti cestovat daleko do přidělené prefektury, kde musí žadatel podat žádost o azyl. K tomu stát neposkytuje žádnou finanční podporu. Některé prefektury v okolí Paříže nebo Lyonu neregistrují žádosti o azyl dublinských navrátilců a předávají je místní kompetentní orientační platformě (PADA). K registraci žádosti by mělo dojít do 3 dnů, ale tato lhůta nebývá

dodržována, někdy je aplikován systém telefonického objednávání. Kromě přístupu k azylovému řízení poukazuje zpráva také na problémy s ubytováním žadatelů o mezinárodní ochranu související s nedostatečnými ubytovacími kapacitami, neboť pouze 44 procent žadatelů o azyl registrovaných v roce 2018 získalo ubytování. Přednost při získání ubytování mají rodiny s dětmi nebo páry, což ztěžuje ubytování svobodných mužů nebo žen. Ubytovací kapacity jsou nedostatečné a někteří ze žadatelů končí na ulici.

12. Dostupné zprávy ukazují, že realita francouzského přijímacího systému uvedenému zcela neodpovídá a práva žadatelů o mezinárodní ochranu na uspokojivé podmínky nejsou vždy dodržována. Žalobce sám uvedl v pohovoru, že nemá ve Francii žádné zázemí a byl by tak v případě přemístění odkázán pouze sám na sebe.
13. Podle názoru žalobce trpí napadené rozhodnutí nedostatkem podkladů pro vydání rozhodnutí, a proto skutkový stav nebyl zjištěn v souladu se zásadou materiální pravdy, a proto navrhl, aby bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
14. Žalobce dále zpochybnil i samotnou právní kvalifikaci kritéria rozhodného pro přemístění žalobce do Francie, tedy aplikaci čl. 12 odst. 6 nařízení Dublin III. Podle jeho názoru žalovaný nedostatečně zdůvodnil, kdy skončilo povolení žalobce k pobytu a od kdy je počítána šestiměsíční lhůta. Žalovaný se vůbec nezabýval tím, zdali žalobce dodržel pravidlo 90 dnů z posledních 180 dnů a zda skutečně mohl pobývat oprávněně 90 dnů na území ČR ode dne vstupu na území, či kdy přesně skončila platnost jeho povolení k pobytu. Žalovaný bez dalšího považuje poslední datum vstupu za okamžik, od něhož se počítá 90 dnů pobytu a následně 6 měsíců od skončení platnosti povolení k pobytu. Jestliže ovšem žalobce pobýval již v okamžiku vstupu na území neoprávněně či platnost jeho povolení skončila dříve než po uplynutí 90 dnů od vstupu, nebylo by vízum ve lhůtě 6 měsíců od ukončení platnosti a byla by dána příslušnost ČR k posouzení jeho žádosti.
15. Dále se žalobce domnívá, že žalovaný nedostatečně hodnotil zcela jedinečné individuální okolnosti a možnost posoudit případ dle čl. 17 nařízení Dublin III. Žalobce zde má veškeré zázemí a vazby, přičemž je v pokročilém věku a přesun do jiného státu EU by pro něho znamenal nepředstavitelné překážky. Čínská komunita ve Francii by pro žalobce neznamenal žádná ulehčení. Navíc žalobce poukázal na své vyznání v hnutí Falun Gong (Fa-lun-kung), které je v Číně pronásledováno.
16. Ze všech uvedených důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný se dostatečně v napadeném rozhodnutí zabýval otázkou, zda je příslušný k posouzení žádosti žalobce ve věci udělení mezinárodní ochrany. V souladu s čl. 7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady přistoupil k hodnocení kritérií k určení příslušného členského státu pro posouzení předmětné žádosti. Bylo prokázáno, že žalobce naposledy přicestoval na území ČR dne 30. 8. 2019 a to na základě platného schengenského víza vydaného Francouzskou republikou. Podle čl. 12 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady, pokud je žadatel držitelem platného víza, je

k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil.

18. Bylo prokázáno, že žalobci bylo dne 7. 10. 2015 vydáno Francouzskou republikou schengenské vízum s platností do 6. 10. 2020, s počtem 90 dní pobytu a vícenásobným vstupem. Na základě tohoto typu víza bylo žalobci umožněno v posledních 180 dnech pobývat na území ČR (vždy max. 90 dní a to opakovaně až do konce platnosti víza). V době podání žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR vízum bylo ještě ve lhůtě 6 měsíců po ukončení platnosti povolení pobývat na území. Na základě této informace požádal správní orgán dne 2. 6. 2020 Francouzskou republiku o převzetí žadatele o mezinárodní ochranu. Francouzská republika oznámila dne 30. 7. 2020 správnímu orgánu, že příslušnost k posouzení dané žádosti uznává.
19. Žalovaný s ohledem na toto oznámení se rovněž zabýval skutečnostmi, zda v případě Francouzské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů. K žalobní námitce, že žalovaný vycházel pouze z jediného podkladu rozhodnutí Informace OAMP Francie ze dne 29. 11. 2019 týkající se azylového systému ve Francouzské republice, nemůže žalovaný souhlasit. Tento dokument komplexně popisuje průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany ve Francii a byla zpracována v souladu se Zprávou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) k metodice informací o zemích původu (2019) v čase omezeném datem vydání na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací, případně na základě informací získaných od dalších orgánů státní správy nebo partnerských úřadů členských států Evropské unie a přidružených států, zveřejněných či získaných do vypracování předmětné Informace OAMP. Z této Informace je zřejmé, že francouzský systém je v souladu s normami Evropské Unie. Zdroje informací jsou v textu této zprávy ve formě poznámek a kompletního seznamu zdrojů včetně příslušných internetových odkazů a mezi nimi je např. i žalobcem vytýkaný nevyužitý informační zdroj AIDA (Asylum Information Database) z března 2019.
20. Žalobce nevyjádřil žádné konkrétní námitky proti azylovému systému ve Francouzské republice, a žalovaný tak nenašel řádné důvody pro aplikaci čl. 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady. Žalobce se během posledních několika let nikterak nesnažil zlegalizovat si pobyt na území ČR (v minulosti pobýval v ČR na základě dlouhodobého povolení k pobytu, jehož platnost skončila v roce 2012), a to přestože opakovaně odjížděl zpět do vlasti, kde případnou žádost o povolení k pobytu mohl podat.
21. Podle přesvědčení žalovaného žalobci nehrozí ve Francouzské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení o mezinárodní ochraně a k zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Francouzské republice.

22. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, které by požadovalo, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Francouzské republiky. Případné vycestování žalobce nepovažuje žalovaný správní orgán ani za rozpor s mezinárodními závazky České republiky.
23. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta, přičemž nepožadoval nařízení ústního jednání.

V. Posouzení věci krajským soudem

24. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud nepřiznal podané žalobě odkladný účinek usnesením ze dne 26. 2. 2020, č. j. 33 Az 5/2020-16.
25. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice) ke dni vydání rozhodnutí soudu. Předmětem posouzení v této věci nejsou samotné důvody pro udělení či neudělení mezinárodní ochrany, nýbrž podmínky pro aplikaci ustanovení § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
26. Ze správního spisu žalovaného vyplývají následující skutečnosti. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 5. 5. 2020 v Příjímacím středisku Bělá-Jezová. Ke své žádosti uvedl, že není politicky aktivní, je rozvedený. Je mongolské národnosti a křesťanského vyznání. V ČR žije s přestávkami od roku 1993, ale naposledy přicestoval v roce 2019. Uvedl, že nemá žádné zdravotní problémy.
27. V protokolu o pohovoru ze dne 29. 5. 2020 je uvedeno, že žalobce měl v ČR od roku 2007 dlouhodobý pobyt, který měl až do roku 2012. Poté mu shořela firma v Praze, bylo třeba, aby se vrátil do Čínské lidové republiky. Poté se vrátil zpět v roce 2016 a pro překročení doby pobytu na vízum byl vyhoštěn. Naposledy si vyřídil vízum do Francie, aby mohl v EU pobývat delší dobu (až pět let). Žalobce tvrdil, že ve vlasti byl pronásledován již v roce 1993 kvůli svému vyznání (hnutí Falun Gong – Fa-lun-kung), které stále praktikuje, a také kvůli mongolské národnosti. Do ČLR se vracel kvůli svým pobytům a vždy se vrátil zpět. Naposledy byl ve své vlasti v roce 2019 asi po dobu tří měsíců, ale měl tam potíže kvůli dluhům. Nikdy však ve vlasti nebyl souzen. Žádost o mezinárodní ochranu dříve nepodal, neboť chtěl prostě normálně pracovat. V případě návratu by nemohl normálně žít ani pracovat, v ČLR není svoboda. Má navíc velké dluhy. V ČR má spoustu přátel, ale žádné příbuzné. Žalobce se o sebe bojí, zejm. kvůli svévoli místních orgánů v Číně.
28. Z kopie cestovního dokladu ČLR č. E59632231 vyplývá, že žalobce naposledy vstoupil do schengenského prostoru (Chorvatsko – Zagreb) dne 30. 8. 2019. Ve spisu je dále založena Informace OAMP Francie ze dne 29. 11. 2019. Podle přípisu Minister de L'Interieur Francie akceptovala přijetí žalobce zpět ve smyslu čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III, a to na letišti Charlese De Gaulle v Paříži s tím, že se má hlásit na

prefektuře des Yvelines. Při seznámení s podklady pro rozhodnutí žalobce uvedl, že nesouhlasí s tím, aby jeho žádost vyřizovala Francie. Je už starší člověk a neslouží mu zdraví, jako dříve (oči, uši). Necítí se na to, aby se učil další jazyk. Nyní by měl začít nový život ve zcela jiné zemi, ačkoliv považuje ČR za svůj druhý domov. Kdyby mu selhalo zdraví, tak ví, komu má zavolat, aby o něho bylo postaráno. Jinde takové kontakty a přátele nemá.

29. **Žaloba je důvodná.**

30. Žalobce předně namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil otázku, zda přemístění do příslušného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků. Podle čl. 3 odst. 1, 2 Nařízení Dublin III platí, že „Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.“
31. Ve smyslu relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu je v tomto typu řízení ve věcech mezinárodní ochrany třeba shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl žalovaný posoudit, zda je na místě aplikovat čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III. a z důvodu systémových nedostatků určit jako příslušný jiný členský stát, in eventum samotný stát, který vede dublinské řízení. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, „závěry správního orgánu o tom, zda přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do státu primárně určeného jako stát příslušný pro posouzení jeho žádosti nebrání systémové nedostatky, pokud jde o azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů v daném státě ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, jež s sebou nesou pro žadatele o mezinárodní ochranu riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise; v opačném případě se správní orgán dopustí vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.“
32. Krajský soud uvádí, že žalovaný se sice věnoval hodnocení otázky systémových nedostatků ve Francii, nicméně tak učinil poměrně obecně a bez vazby na okolnosti, které jsou ve věci zjevné. Krajský soud má za to, že žalovaný tak měl učinit i přesto, že žalobce sám konkrétní výtky vůči francouzskému azylovému systému (přijímacím

- podmínkám) ve správním řízení nevznsl. Podkladem pro hodnocení podmínek přijímání žadatelů o azyl ve Francii byla Informace OAMP ze dne 29. 11. 2019, která je určitým kompilátem z jiných zpráv mezinárodních organizací, především AIDA a ECRE, ale také evropského úřadu EASO či Ministerstva zahraničí USA.
33. Krajský soud již ve svých předchozích rozsudcích dovodil, že takový způsob práce s informacemi o příslušném členském státě nepovažuje a priori za nesprávný, ovšem záleží vždy na okolnostech případu (o který členský stát jde, zda je žadatel zranitelnou osobou atd.). V některých případech krajský soud dovodil nepřezkoumatelnost takto podložených rozhodnutí pro nedostatek důvodů, ovšem tak tomu bylo obvykle tehdy, pokud žalovaný přímo citoval ve svém rozhodnutí o zastavení řízení ještě jiné podklady, které nebyly založeny ve správním spisu, anebo tam, kde zjištěné informace nebyly dostačující z hlediska komplexního hodnocení podmínek předání cizince do příslušného členského státu.
34. Pokud žalobce uvádí, že přetíženost azylového systému vede mj. k neschopnosti francouzských orgánů zajistit ubytování všem žadatelům o mezinárodní ochranu, což ukazují i aktuálně dostupné zprávy, krajský soud k tomu uvádí, že toto tvrzení žalobce je založeno na objektivních poznatcích o francouzském azylovém systému, které jsou krajskému soudu známy dostatečně z jeho rozhodovací činnosti. Je pravdou, že přijímací systém ve Francii není nastaven na okamžité flexibilní zaopatření ubytování osob přemístěných do Francie na základě nařízení Dublin III. Ani zvýšení počtu ubytovacích kapacit v minulých letech zatím nevedl k tomu, že by systém byl schopen zajistit ubytování pro všechny žadatele (viz k tomu i starší zpráva AIDA za rok 2017 přístupná na http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/report-download/aida_fr_2017update.pdf, s. 81-82).
35. Osoba přemísťovaná tak musí očekávat, že jí bude ubytování zprostředkováno až po její registraci, což může trvat až několik desítek dnů. V případě Francie však doposud nebyly v obecné rovině tyto skutečnosti prozatím hodnoceny tak, že by naplňovaly pojem tzv. systémových nedostatků (srov. k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 3. 2019, č. j. 33 Az 1/2019-48), zejm. ve vztahu k osaměle cestujícím jednotlivcům bez zdravotních obtíží.
36. Nicméně krajský soud byl v souladu s ustálenou judikaturou povinen hodnotit situaci ve Francii k datu vydání svého rozsudku, nikoliv k datu vydání napadeného rozhodnutí. V první řadě je zcela zjevný poměrně značný časový odstup mezi informacemi, z nichž žalovaný vycházel, a data vydání napadeného rozhodnutí. V mezidobě vygradovala i ve Francii pandemie koronaviru způsobujícího nemoc COVID-19. Přesto se žalovaný o těchto okolnostech nijak v napadeném rozhodnutí nezmínil, ačkoliv v době vydání napadeného rozhodnutí již první vlna v Evropě byla za svým zenitem a existovaly informace o tom, jakým způsobem jsou tímto fenoménem zasaženy jednotlivé členské státy. V řadě z nich došlo dokonce na nějakou dobu k pozastavení dublinských transferů (Německo, Itálie). I Evropský podpůrný azylový úřad (EASO) vydalo několik publikací mapujících efekt koronavirové pandemie na azylové systému členských států (viz k tomu kupř. i elektronicky přístupné publikace „COVID-19 emergency measures in asylum and reception systems - Issue 2” nebo “EASO Special Report: Asylum Trends and

COVID-19 - Issue 2", které byly vydány v červenci 2020, tedy před vydáním napadeného rozhodnutí. Jediná zpráva o poměrech v azylovém systému Francie (Informace OAMP ze dne 29. 11. 2019), která je obsažená ve správním spisu, žádné informace v tomto směru (zcela logicky) neobsahuje.

37. Jakkoliv žalobce je z hlediska svého věku na okraji rizikové skupiny osob starších 65 let (narozen v roce 1959), žalovaný to nijak nezohlednil a situaci v azylovém systému Francie v polovině letošního roku se vůbec nezabýval. Přitom žalobce ve správním řízení (konkrétně při svém vyjádření k podkladům) hovořil o tom, že jeho zdravotní stav není nejlepší, a obával se v případě přemístění do Francie právě zdravotních rizik. I když při poskytnutí údajů k žádosti žalobce tvrdil, že je zdravý, je třeba s ohledem na zvláštní situaci, která panuje i v poskytování zdravotnických služeb, tuto otázku hodnotit mnohem citlivěji. Krajský soud upozorňuje, že ochrana života a zdraví jsou hodnoty prolínající se jak Listinou základních práv EU, tak i Úmluvou o ochraně lidských práv. Na žalobce je třeba v souvislosti s pandemií koronaviru na něho nahlížet jako na osobu potenciálně zranitelnou, která by mohla v případě přemístění v blízké době za v zásadě nezměněného stavu věcí utrpět újmu, neboť by musela čelit v neznámé zemi komplikacím spojeným s dodržováním přijatých omezení, a to pravděpodobně bez větší péče příslušných úřadů (informační servis, poradenství a okamžité zprostředkování ubytování).
38. V současnosti pandemie koronaviru nabírá opět v EU na síle, přičemž Francie v tomto ohledu není výjimkou. Krajskému soudu je z obecně známých informací známo, že od začátku listopadu letošního roku je ve Francii opět částečný „lock-down“, který se týká i obvyklého rozsahu prodeje zboží a nabídky služeb (viz k tomu <https://www.gouvernement.fr/en/coronavirus-covid-19>). Cestování do Francie teď není doporučeno (<https://www.completefrance.com/travel/coronavirus-2020-is-it-safe-to-travel-to-france-1-6555880>). Ve Francii je nyní zakázáno i vnitrostátní cestování mezi jednotlivými částmi jejího území. Zcela nepochybně má tato obecná situace efekt i na fungování přijímacího systému, který nedokáže zajistit všem žadatelům o azyl (včetně dublinských navrátilců) ubytování.
39. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že první žalobní bod je důvodný, neboť žalovaný posoudil poměry ve Francii jak k datu vydání napadeného rozhodnutí, tak i z pohledu data vydání tohoto rozsudku ve vztahu k prokázaným osobním poměrům žalobce zcela nedostatečně. Změna situace, v níž se evropské azylové systémy nalézají, vyžaduje podrobnější a přísnější hodnocení otázky, zda v každém individuálním případě přemístění nelze dovodit takové systémové nedostatky přijímacího systému přijímajícího členského státu, které by mohly způsobit závažnou újmu na zdraví cizince anebo vysokou míru ohrožení jeho zdraví.
40. Dále se krajský soud zabýval žalobním bodem, v němž žalobce zpochybnil samotnou kvalifikaci situace žalobce pod čl. 12 odst. 1 a 4 nařízení Dublin III. Podle těchto ustanovení platí, že „pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států.“ Podle čl. 12

odst. 4 téhož nařízení platí, že „pokud je žadatel držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před více než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před více než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, a pokud žadatel neopustil území členských států, je příslušný členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu.“

41. Krajský soud v uvedeném ohledu nesouhlasí s námitkami žalobce, že žalovaný nesprávně kvalifikoval důvod pro určení členského státu příslušného k převzetí žalobce. Datum posledního vstupu na území schengenského prostoru (30. 8. 2019) i platnost francouzského víza žalobce (do 6. 10. 2020 s počtem 90 dnů pobytu s vícenásobným vstupem) jsou ve správním spisu spolehlivě dokumentovány a vyplývá z nich, že lhůta šesti měsíců platnosti víza žalobce, jejíž uplynutí by znamenalo založení výjimky z příslušnosti Francie k posouzení žádosti žalobce, k datu podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 5. 5. 2020 neuplynula. Žalobce od posledního vstupu na území schengenského prostoru neopustil území členských států a jeho vízum byl k datu podání žádosti stále platný. Tento žalobní bod tedy není důvodný.
42. Nakonec se krajský soud zabýval i možností aplikace čl. 17 nařízení Dublin III. Podle tohoto ustanovení „odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené.“
43. Krajský soud konstatuje, že žalovaný se otázce aplikace čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III v rámci napadeného rozhodnutí věnoval. Krajský soud při posouzení jeho postupu vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 5. 1. 2017, čj. 2 Azs 222/2016-24, v němž se uvádí, že „Čl. 17. odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (právo atrahovat si posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným členským státem) neznamena právo tohoto státu k libovůli, nýbrž jeho povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci uvedeného ustanovení učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. tato má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsanych typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky.“
44. Krajský soud zde z hlediska skutkového poukazuje na to, že je zcela nepochybné, že žalobce má k území ČR silné osobní vazby, které souvisejí s jeho dřívějším podnikáním a dlouhodobým pobytem na českém území, jakkoliv zde nemá rodinu.

To nezpochybňuje ani žalovaný, nicméně vychází z názoru, že čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III se týká pouze humanitárních důvodů pro sloučení rodiny či kulturních důvodů. Krajský soud upozorňuje, že takto nelze účel čl. 17 (tzv. doložky svrchovanosti) redukovat, neboť čl. 17 odst. 1 neohraničuje diskreci členského státu takovými důvody (na rozdíl od mechanismu upraveného v čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III). Proto i jiné než žalovaným uváděné situace mohou spadat pod rozsah tohoto ustanovení. V tomto posouzení není ani klíčové, zda žalobce ovládá český jazyk, či nikoliv, anebo zda podnikal dříve na území ČR oprávněně, či nikoliv, jakkoliv i tyto okolnosti mohou hrát situačně v posouzení konkrétního případu určitou roli.

45. V případě žalobce je třeba se v kontextu aplikace tohoto ustanovení znovu zabývat tím, zda dlouhodobý vztah žalobce k českým poměrům a jeho dobrá znalost místního prostředí (přátelské vazby) mohou odůvodnit převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný by měl při nové aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III v duchu principu racionality uvážit, zda s ohledem na výše uvedené skutečnosti (zejm. osobní poměry žalobce) je rozumné vycházet z formálně určeného kritéria příslušnosti Francouzské republiky k posouzení jeho žádosti o azyl, anebo zohlednit skutečnost, že žalobce dříve měl pobyťová oprávnění udělená Českou republikou a získáním francouzského víza sledoval pouze možnost výhodnějších podmínek pobytu v schengenském prostoru, opět zejm. na území ČR. Žalobce z hlediska své pobyťové historie rozhodně není tranzitujícím migrantem, ale osobou, která se opakovaně vrací na území ČR a fakticky zde dlouhodobě pobývá.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

46. Ze všech shora uvedených důvodů shledal krajský soud žalobu jako důvodnou, a proto rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
47. V dalším řízení bude žalovaný povinen obstarat si aktuální relevantní podklady o fungování francouzského azylového systému z různých zdrojů, a to i z hlediska přijímání tzv. dublinských navrátilců v době koronavirové pandemie. Žalovaný je povinen vycházet v tomto ohledu i ze skutečností, které na základě provedeního doplnění dokazování zjistil krajský soud v tomto řízení a které jsou dokumentovány v soudním spisu. Právním názorem obsaženým v tomto rozsudku je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci nebyla žádnému z účastníků přiznána náhrada nákladů řízení, neboť úspěšný žalobce žádné náklady neuplatnil ani soud ze spisu nezjistil, že by nějaké vznikly. Žalovaný nebyl ve věci úspěšný a jde o správní orgán, jemuž se v souladu s ustálenou judikaturou obvykle náhrada nákladů ani v případě úspěchu ve věci nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 10. listopadu 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.